

We know books

2000

kérdés

és

válasz

7-14 éveseknek

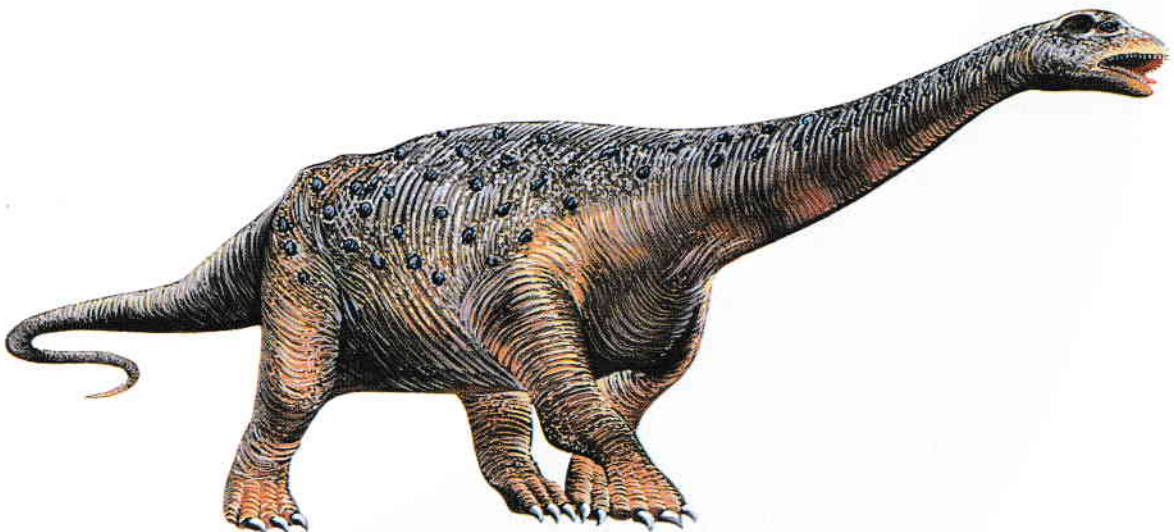
Dinoszauruszok

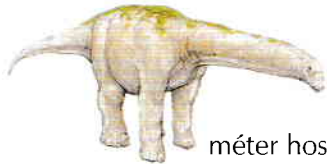
Roland

Tartalom

1.	Nagy méretű dinoszauruszok	4-5
2.	Kis méretű dinoszauruszok	6-7
3.	Hosszú nyakú dinoszauruszok	8-9
4.	Tollas dinoszauruszok	10-11
5.	Páncélos dinoszauruszok	12-13
6.	Tarajos dinoszauruszok	14-15
7.	Csontfejú és kacsacsőrű dinoszauruszok	16-17
8.	Szarvas és galléros dinoszauruszok.....	18-19
9.	Húsevő dinoszauruszok	20-21
10.	Növényevő dinoszauruszok.....	22-23
11.	Fürge és lassú dinoszauruszok	24-25
12.	Halálos dinoszauruszok	26-27
13.	Egyéb hüllők és kételtűek	28-29
14.	Fosszíliák és csontvázak	30-31
15.	Tojások és fészkek	32

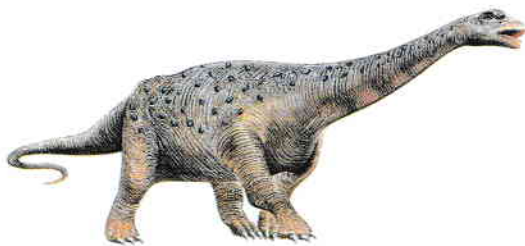
1. Melyik a valaha felfedezett legnagyobb dinoszaurusz?

Az Indiából származó **Bruhathkayosaurus matleyi** 40-44

méter hosszú és 190-240 tonna súlyú. Ez a valaha felfedezett legnagyobb dinoszaurusz. A következő legnagyobb felfedezett dinoszaurusz pedig az **Argentinosaurus huinculensis** volt.

2. Miért nőttek olyan nagyra a dinoszauruszok?

A dinoszauruszok különböző méretűek és formájúak voltak. Sok nagy méretű volt közöttük, de a **sauropodák** (hüllőmedencéjűek) gigantikus testmérettel rendelkeztek. Ennek egyik lehetséges

magyarázata a rágás hiánya: az óriási dinoszauruszok egyben nyelték le a táplálékot. A rengeteg emésztetlen táplálék akár napokig is a hatalmas gyomorban állomásozott, és fokozatosan lebomolva biztosította napi 24 órában az energiaellátást. Hatékonyan működött a légzőrendszerük is: az akkori, harmadával kevesebb oxigént tartalmazó levegőből is elegendő oxigént nyert ki.

3. Melyek a legnehezebb dinoszauruszok?

Az **Argentinosaurus**, a **Seismosaurus**, az **Ultrasaurus** és a **Brachiosaurus** csak néhány a legnehezebb dinoszauruszok közül. Az Argentinosaurus súlya 88-110 tonna lehetett. A Seismosaurus és az Ultrasaurus több mint 80 tonna, a Brachiosaurus pedig 70-80 tonna közötti súlyt nyomott.

4. Mennyit éltek a dinoszauruszok?

A nagy méretű dinoszauruszok körülbelül 100 évig élhettek, míg a kis méretűek sokkal kevesebb ideig.

5. Mikor jelentek meg először a sauropodák?

A sauropodák először a késő triászban jelentek meg, és egészen a késő jura időszakig meglehetősen széles körben elterjedtek. Ők voltak a legnagyobb állatok, amelyek valaha éltek a Földön.

6. A Quetzalcoatlus is dinoszaurusz volt?

Nem, a Quetzalcoatlus egy óriási **pteroszaurusz** volt, amely a késő kréta korban élt. A pteroszauruszok nem dinoszauruszok voltak, hanem **repülő hüllők**, az első gerincesek, amelyek megtanultak repülni.

7. Melyik volt a legnagyobb, lemezekkel és tüskékkel rendelkező növényevő dinoszaurusz?

A **Stegosaurus** volt a legnagyobb növényevő dinoszaurusz, amely lemezekkel és tüskékkel rendelkezett. 7-9 méter hosszú volt, a feje kicsi, agya pedig apró volt. Az elülső fogai hiányoztak, helyettük elszarusodott csőre volt a koponyája elején.

8. Melyik a legnagyobb húsevő dinoszaurusz, amelyet valaha felfedeztek?

A **Gigantosaurus** a valaha felfedezett legnagyobb húsevő dinoszaurusz, 13-15 méter hosszú és 3 méter magas. Valószínűleg nagyobb volt, mint a Tyrannosaurus rex, amely „csak” 12-14 méter hosszú volt.

Nagy méretű dinoszauruszok

9. Miért mondják, hogy az **Ultrasaurus** egy furcsa dinoszaurusz?

Az **Ultrasaurus** a valaha felfedezett legmagasabb és legnagyobb növényevő dinoszauruszok közé tartozik. Azt mondják, hogy egy furcsa dinoszaurusz, mivel úgy gondolják, hogy a **Brachiosaurus** és a **Supersaurus** kombinációja.

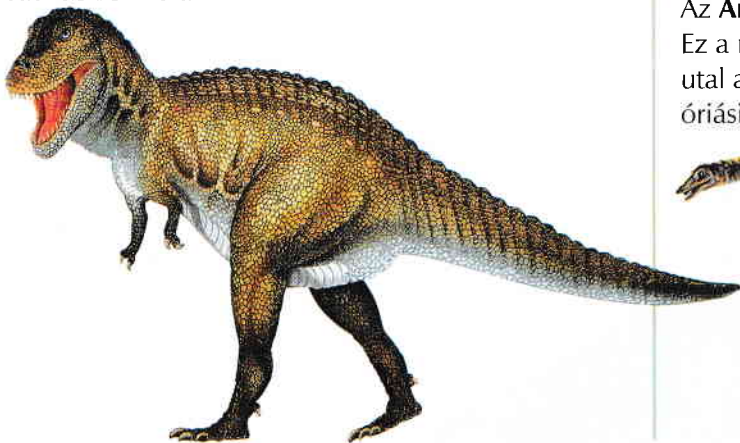

10. Melyek voltak a legszélesebb dinoszauruszok?

A legszélesebb dinoszauruszok az Ankylosauridae családba tartozók voltak. Ezeknek a növényevő dinoszauruszoknak a jól ismert tulajdonságai: a nehéz páncélzatú test és a súlyos farokbuzogány.

11. Melyik volt a legerősebb dinoszaurusz?

A nagytestű dinoszauruszok többsége eléggé erős lehetett, de talán a legerősebb a növényevők közül az **Ultrasaurus**, a húsevők közül pedig a **Tyrannosaurus rex** volt.

Nagy méretű dinoszauruszok

12. Melyik dinoszaurusznak volt a legnagyobb feje?

A **Torosaurus** (mely a ceratopsia dinoszauruszok egyik neme) volt a valaha élt egyik legnagyobb koponyájú szárazföldi állat. A koponyája akár 2,77 méter is lehetett! A teste a fejétől a farkáig 8-9 méter hosszú volt, a tömege pedig elérhette a 4-6 tonnát is.

13. Melyik volt a legnagyobb ceratopsia?

A **Triceratops** 9 méteres hosszával a legnagyobb ceratopsia volt. Hatalmas fejét és terjedelmes testét

az oszlopszerű lábai tartották meg.

14. Melyik dinoszaurusz neve jelenti azt, hogy „ezüstgyík”?

Az **Argentinosaurus** nevének jelentése: ezüstgyík. Ez a név utal a felfedezés helyére (Argentína), és utal a latin „argentum” (ezüst) szóra is. Ez is egy óriási növényevő sauropoda volt, kb. 30-35 méter hosszú.

1. Melyik a valaha felfedezett legkisebb dinoszaurusz?

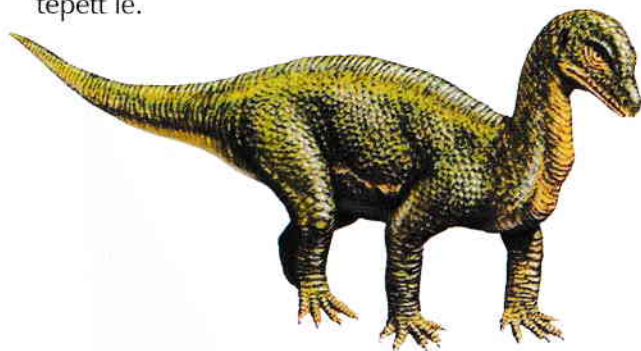
A Kínában felfedezett **Microraptor** a legkisebb dinoszaurusz. Körülbelül 40 cm hosszú volt.

2. Hogy nézett ki a Microraptor lába?

A Microraptor lábai a mászáshoz voltak alkalmazkodva, feltehetően ez a kétlábú ragadozó élete nagy részét fákön töltötte.

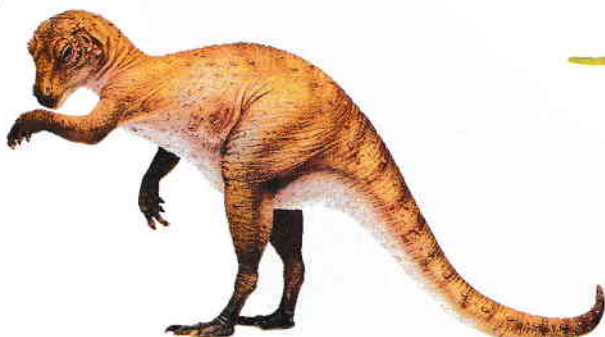
3. Mit evett a Mussaurus dinoszaurusz?

A **Mussaurus** növényevő dinoszaurusz volt. Elképzelhető, hogy képes volt két lábra állni, hogy elérje a magasabb növényzetet, amelyet éles fogaival tépett le.

4. Mekkora volt a Heterodontosaurus?

A Heterodontosaurus egy gyors mozgású madármedencéjű dinoszaurusz volt, kb. 60 cm magas és 22 kg súlyú.

5. Melyik dinoszauruszt nevezik „egérgyíknak” is?

A **Mussaurus** a prosauropoda (korai növényevő) dinoszauruszok egyik neme. Nevének jelentése: „egérgyík”. A késő triász kor idején élt Dél-Amerika területén (leginkább Argentínában).

6. Melyik dinoszaurusz tartozik a legkorábban felfedezett madárszerű dinoszauruszok közé?

A **Sinosauropteryx** az elsőként ismertté vált, madarak közé nem tartozó dinoszaurusznem, melynek fossziliáján tollak lenyomataira bukkantak. A Compsognathus közeli rokonaként Kínában élt a kora kréta korban.

Hossza kb. 68-98 cm lehetett.

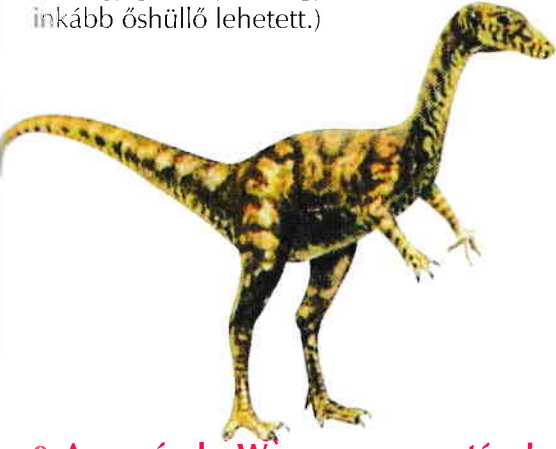
7. Hol élt a Lesothosaurus?

A **Lesothosaurus** is a növényevő madármedencéjű dinoszauruszok közé tartozott. Ügyes futó lehetett, és a mai Afrika száraz vidékein élt. Hossza nem érte el az 1 métert.

8. Melyek voltak az első dinoszauruszok, amelyek a Földön vándoroltak?

A **Saltopus** az első dinoszauruszok közé tartozott, amelyek bejárták a Földet. (Egyes kutatók azonban úgy gondolják, hogy nem dinó, inkább őshüllő lehetett.)

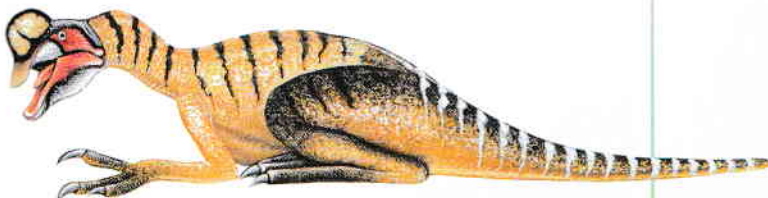
9. Az aprócska Wannanosaurus tényleg harcias volt?

A kb. 60 cm hosszú és mindössze 4,5 kg súlyú Wannanosaurus (más néven Wannan gyík) maradványait Kínában találták meg. Bár növényevő volt, lapos koponyája miatt azt feltételezik, hogy az agresszív viselkedés nem állt távol tőle, harc közben a felső koponyáját használhatta.

10. Hogy néz ki az Oviraptor?

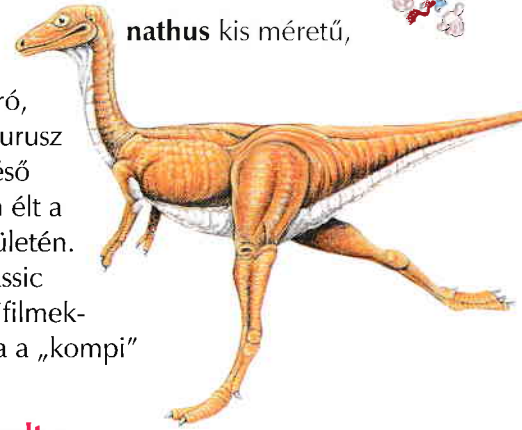
A kis méretű dinoszauruszok közül az egyik legismertebb talán az **Oviraptor**, ismertségét madárszerű megjelenésének és tojástolvaj hírének köszönheti. Hossza 1-2 m lehetett, súlya pedig kb. 25-34 kg. S alakú, hajlított és hajlékony nyaka, hosszú farka és rövid, de erős végtagjai voltak. A késő kréta korban élt.

Kis méretű dinoszauruszok

11. Melyik aprócska dinó beceneve az, hogy „kompi”?

A **Compsognathus** kis méretű, karcsú testű, két lábon járó, húsevő dinoszaurusz volt, amely a késő jura korszakban élt a mai Európa területén. Szerepelt a Jurassic Park című mozifilmekben is, ott kapta a „kompi” becenevet.

12. Mekkora volt a Compsognathus?

Ez a pulykaméretű állat két, majdnem teljesen ép csontváz alapján ismert: az 1850-es években felfedezett németországi példány 89 cm, a több mint száz évvel később megtalált franciaországi lelet pedig 125 cm hosszú.

13. Az Ornitholestesnek mi köze van a madarakhoz?

A késő jura időszakban élt kb. 2 m hosszú Ornitholestes nagyon közeli rokonságban állt azzal az ággal, amelyből a madarak kifejlődtek. A csuklói lehetővé tették, hogy a kezét a testéhez közel tudja tartani, a mai madarakhoz hasonlóan.

14. Az Eoraptor húsevő vagy növényevő volt?

A vékony testű, nagyjából 1 méter hosszú és 10 kg súlyú Eoraptor húsevő és növényevő fogakkal is rendelkezett, így feltehetően mindenevő volt. Gyorsan futott, a zsákmány elfogásához és szétszaggatásához karmait is használhatta.

